

KATEGORIJE PROBLEMA I KONKRETNI USE CASEOVI

---

1. NEDOSTATAK KONTROLE I TRANSPARENTNOSTI PODATAKA

Problem: Računovođe nemaju mogućnost pouzdane kontrole podataka u sustavu.

Use caseovi:

- Ne postoji **export podataka iz Fiskalizacije 2.0** → nemoguća interna kontrola i revizija.
- Export iz Fiskalizacije 1.0 je u **CSV formatu s točkom umjesto zarez**a, što:
  - nije standardno za RH
  - zahtijeva Power Query / IT znanja koja prosječni knjigovođa nema.
- Računi postoje u jednom sustavu (IP / ERP), ali **nisu vidljivi u FiskAplikaciji** ili obrnuto.
- Statusi “neuparen”, “odstupanje” nemaju **jasno objašnjenje ni akcijski korak**.

Posljedica:

Gubitak povjerenja u podatke + nemogućnost dokazivanja što je stvarno fiskalizirano.

---

2. NEUSKLAĐENOST I NEKOMPATIBILNOST INFORMACIJSKIH POSREDNIKA (IP)

Problem: Sustav ne funkcionira “end-to-end” kada sudjeluje više posrednika.

Use caseovi:

- Ako jedan IP pošalje račun → drugi IP ga **ne može zaprimiti**.
- Računi završavaju kao **nefiskalizirani u Poreznoj**, iako su poslani.
- Računi se:
  - vide kod pošiljatelja
  - vide kod posrednika
  - ali **kupac ih nikada ne zaprimi**.
- Računi fiskalizirani kod obje strane, ali u FiskAplikaciji stoje kao nefiskalizirani.
- Pojava **troduplih računa** – bez jasnog mehanizma provjere što je valjano.

Posljedica:

Računovodstva troše sate/dane tražeći “gdje je puklo”, bez jasnog odgovornog subjekta.

---

3. TEHNIČKI PROBLEMI FISKAPLIKACIJE I ePOREZNE

Problem: Državni sustavi nisu stabilni niti predvidivi.

Use caseovi:

- FiskAplikacija:
  - povremeno **ne radi u Chromeu**
  - tipke su blokirane
  - statusi se ne osvježavaju danima.
- Spor prijenos i kašnjenje vidljivosti:
  - račun poslan 30./31.12. → 15.01. još uvijek “nepreuzet”.
- Ulazni računi:
  - postoje fizički
  - ali **ne postoje u fiskaplikaciji.**
- Tehnička podrška:
  - rješavanje problema traje **minimalno 2 dana**
  - problemi se ponavljaju u krug.

Posljedica:

Rokovi postoje, sustav ne – stres, prekovremeni rad, burnout.

---

4. NEJASNI STATUSI, VALIDATORI I LOGIKA SUSTAVA

Problem: Čak i “ispravni” računi u sustavu su zapravo neispravni.

Use caseovi:

- Računi bez datuma isporuke:
  - izgledaju upareni
  - ali su **računovodstveno i porezno pogrešni.**
- Računi za obračunsko razdoblje 12/2025, ali s datumom 14.01.2026 → sustav ih prihvaća.
- “Odstupanje” zbog **zamjene mjesta podataka**, iako su podaci sadržajno točni.
- Različiti validatori kod:

- Porezne
- posrednika
- ERP softvera.

Posljedica:

Lažna sigurnost + latentni porezni rizici koji će se otkriti tek kasnije.

---

5. POSEBNI SLUČAJEVI KOJI NE FUNKCIONIRAJU

Use caseovi:

- **Samoizdani računi** (HEP, Dukat, solarne elektrane) – nefunkcionalni.
- **B2C računi** – nemogućnost slanja.
- **HZZO** – eRačuni još nisu krenuli, tijek i naplata nepoznati.
- **Neprofitne organizacije i udruge:**
  - nije jasno tko je obveznik
  - nema centralne provjere u AMS-u.
- **Medicinska pomagala:**
  - kupac ne vidi račun → **ne može zaprimiti robu za bolesne osobe.**

Posljedica:

Izravna šteta za krajnje korisnike i društveno osjetljive skupine.

---

6. PREBACIVANJE ODGOVORNOSTI NA RAČUNOVODSTVA

Problem: Računovođe su postale “catch-all” funkcija.

Use caseovi:

- Ručna fiskalizacija tuđih ulaznih računa.
- Edukacija poduzetnika o IP-ima, certifikatima, procesima.
- Podrška za softvere koje nisu birali.
- Moralna i psihološka podrška klijentima.

Izravna izjava iz uzorka:

“Računovođe nisu IT-evci, korisnička podrška, edukatori ni programeri.”

---

7. NEDOSTATAK PRIJELAZNOG RAZDOBLJA I EDUKACIJE

Problem: Sustav je pušten “big bang” metodom.

Use caseovi:

- Nije bilo 6 mjeseci paralelnog rada (F1 + F2).
  - Javna komunikacija je krenula **prekasno**.
  - FINA:
    - djelatnici miješaju F1 i F2 certifikate
    - daju pogrešne informacije.
  - Ne postoji:
    - jasan pravilnik
    - jasna podjela odgovornosti (tko što radi).
-

8. SIGURNOST PODATAKA I ULOGA POSREDNIKA

Problem: Osjetljivi poslovni podaci završavaju kod privatnih subjekata bez jasne kontrole.

Use caseovi:

- Nejasna svrha posrednika.
  - Nedostatak ISO / sigurnosnih kriterija.
  - Percepcija nepoštenih tržišnih praksi (posebno MER).
  - Strah od:
    - curenja podataka
    - zloupotrebe
    - komercijalizacije podataka.
-

9. SUSTAVSKI RIZICI (dugoročno)

Iz komentara se jasno pojavljuju sljedeći rizici:

- Povećanje rada “na crno”.
- Gašenje malih poduzetnika.

- Potpuni gubitak povjerenja u sustav.
  - Kašnjenja, kazne i retroaktivni problemi kada “sustav proradi”.
-

ZAKLJUČNA SINTEZA (za UGP)

Fiskalizacija 2.0 trenutno:

- **nije stabilna**
- **nije interoperabilna**
- **nije razumljiva**
- **nije fer prema struci**

Teret nefunkcionalnog sustava prebačen je na računovođe i poduzetnike, bez alata, jasnih uputa i stvarne podrške.